

21.03.2024

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen virastokollegio / Kyrkostyrelsens ämbetskollegium

Kokousaika/Tid	21.03.2024 09:00 -	
Kokouspaikka/Plats	Kirkon talo, neuvotteluhuone Jerusalem	
Jäsenet/Medlemmar	Pekka Huokuna (puh.joht./ordf.) Pirjo Pihlaja (puh.joht./ordf.) Kimmo Kääriäinen Anna Kaarina Piepponen Petri Määttä Juha Tuohimäki	poissa/frånvarande
Läsnä/Närvarande	Eeva-Kaisa Heikura Asta Virtaniemi (siht./sekr.) Sami Savilaakso Anni Rinne Ilkka Sipiläinen Edla Mäkelä	125 §, etäyhteys/på distans 126 §, etäyhteys/på distans 127–130 §, etäyhteys/på distans 131, 132 §, etäyhteys/på distans
Pöytäkirjan vakuudeksi/In fidem		Tarkastanut/Justerat
Asta Virtaniemi		Pirjo Pihlaja

Kirkkohallitus - Virastokollegio

21.03.2024

§ 132 Lupahakemus; Lopen kirkon peruskorjaus

Diaarinumero DKIR/70/03.03.00/2024

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut **Kirkollisen rakennuksen lupa**

Lopen seurakunnan kirkkovaltuusto on 20.12.2023 § 55 päättänyt hyväksyä suunnitelmat Lopen kirkon peruskorjauksesta sekä muutoksista.

Kirkkohallitukselta on haettu kirkkolain mukaista lupaa suojellun kirkollisen rakennuksen olennaiseen muuttamiseen.

Muutoksen kohteena oleva kirkollinen rakennus

Lopen kirkko on alun perin valmistunut 1887 tasavartiseksi ristikirkoksi. Kirkko paloi vuonna 1914, jonka jäljiltä alkuperäisestä kirkosta säilyi ainoastaan tiiliseinät. Palon jälkeisen jälleenrakentamisen (1917–1921) yhteydessä tehtiin merkittävimmät muutokset kirkkoon. Kirkkosalin suuntaus käännettiin poikittain, pohjoiseteläsuuntaiseksi, ja itä- ja länsisakarot erotettiin uudesta kirkkosalista väliseinin. Länsisakarassa on nykyään rippi- tai musiikkisali, ja itäsakarassa seurakuntasali aputiloineen. Muita merkittäviä muutoksia on lämmitystavan ja sisätilojen muutokset 1940-luvun alku- ja loppupuolella, 1960-luvun sisätilojen lisäakustointiratkaisut ja sähkölämmitysjärjestelmä sekä 1980-luvulla tehdyt käytön tarpeisiin liittyvät lisäykset wc-tiloihin ja esteettömyysratkaisuihin. Viimeisimpänä toimenpiteenä kirkossa on uusittu runkokuoneen vesikate ja paikkakorjattu tornin tiilimuurausta vuosina 2021–2022. Rakennus on kirkkolain nojalla suojeltu.

Kirkon peruskorjaus on suunniteltu toteutettavaksi kaksivaiheisena.

Ensimmäisessä vaiheessa tehtäisiin sisätilojen korjaus- ja muutostyöt sekä pääovelle nykyiset vaatimukset täyttävä invaluiska. Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy:n laatimissa suunnitelmissa kirkkolain tarkoittamia olennaisia muutoksia ovat:

- kuoriosan eli alttarialueen madaltaminen ja kuorin muutokset: uusi alttaripöytä ja vanhan muokkaaminen, alttaripöydän uusi koroke, uusi alttarikaide joko umpinainen tai avonainen, uusi antependiumien säilytyskaluste

Kirkkohallitus - Virastokollegio

21.03.2024

- kirkkosalin sivulaivojen penkkien kääntäminen vinoon noin 45 asteen kulmaan ja muutamien penkkien lyhentäminen
- penkkien poistaminen kirkkosalin takaosasta
- pääoven yhteydessä sijaitsevan nykyisen sakastin, wc-tilojen ja siivouskomeron suurentaminen
- pääsisäänkäynnin invaluiskan uusiminen.

Edellä mainittujen muutosten lisäksi musiikkisalin sisustusta uusitaan ja vanhasta sakastista erotetaan tekninen tila.

Museoviraston lausunto

Museovirasto on antanut 15.12.2023 asiasta lausunnon, joka perustuu asiakirjaluetelon (AR-297-101-01, päivätty 30.11.2023) mukaisiin piirustuksiin, selostuksiin sekä rakennushistoriaselvitykseen. Museovirastoa on pidetty ajan tasalla suunnitelmien kehittymisestä etäyhteyksin järjestetyin esittelypalaverien. Museovirasto esittää lausunnossaan seuraavia huomioita: Penkkien lyhennys on syytä tehdä puusepäntyönä huolellisesti mallitoteutuksen kautta, ja poistettaville penkeille on osoitettava pysyvät uudet käyttökohteet tai säilytystilat. 1920-luvun alttaripöydässä toteutettavat muutokset on tehtävä erityisellä huolella ja tarkkoihin työsuunnitelmiin perustuen, arvot säilyttävästi. Uusien näyttötaulujen vaikutus arvokkaaseen sisätilaan, huollettavuus, lyhyehkö käyttöikä sekä paloturvallisuus tulee ottaa suunnittelussa huomioon. Uusien seinien rakenne ja pintakäsittely on tehtävä kestävästä materiaaleista ja kirkon rakennusperintöarvojen mukaisesti. Seinäprojektiio kirkkosaliin päin sekä ovikaaviot on hyväksyttävä Museovirastossa.

Hanke on varsin laaja ja sisältää useita osa-alueita, joiden suunnittelua on jatkettava yhteistyössä Museoviraston kanssa. Museovirasto puoltaa hanketta. Muutostöistä on tehtävä restaurointiraportti, johon kootaan lähtökohdat, tavoitteet, suunnitelmat sekä toteutusvaiheen ja lopputuloksen huolellinen dokumentointi valokuvien ja piirustuksien. Valmis raportti palvelee Lopen kirkon ylläpitoa ja tulevia korjaushankkeita. Raportti pyydetään toimittamaan myös Museovirastoon.

Tuomiokapitulin lausunto

21.03.2024

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli on 13.02.2024 § 67 antanut asiasta lausunnon, jonka mukaan Lopen seurakunnan kirkkovaltuuston kokous on ollut laillinen ja päätösvaltainen. Lopen kirkon peruskorjaus- ja muutostöiden suunnitelmat on hyväksytty yksimielisesti. Tuomiokapituli esittää lausuntonaan puoltavansa Lopen kirkon peruskorjaus- ja muutostöitä koskevaa Lopen seurakunnan lupahakemusta.

Lupaviranomaisen harkinta asiassa

Asian valmistelussa on seurakunnassa arvioitu, että kirkkosalin väljemmät tilat ja musiikkisalin monikäyttöisyyden parantaminen edistävät lasten ja perheiden tapahtumien järjestämistä. Lämmitysjärjestelmän uusimisella saadaan merkittäviä säästöjä energiankulutuksessa. Kirkkotilan saavutettavuus paranee invaluisikan, esteettömien wc-tilojen, pyörätuolipaikkojen sekä alttarialueen tilaväljyyden myötä. Päätökseen on annettu vanhan kirkkolain mukainen valitusosoitus. Seurakunnan olisi pitänyt antaa päätökseen kirkkolain 12 luvun 4 §:n perusteella muutoksenhakukielto, koska kirkkovaltuuston päätös luvan pyytämisestä kirkkohallitukselta on asian valmistelua. Tämä virhe ei estä asian käsittelyä ja luvan myöntämistä kirkkohallituksessa.

Lupaviranomaisen päätösvalta

Lopen seurakunnan kirkkovaltuuston päätös on syntynyt lain mukaisessa järjestyksessä ja lain edellyttämällä määräenemmistöllä. Suunniteltu muutos edistää kirkollisen rakennuksen kulttuurisesti kestävä hoitoa ja käyttöä. Suunnitelmassa on huomioitu rakennuksen ominaisluonne ja erityispiirteet, joten lupa on myönnettävissä.

Sovelletut lainkohdat: Kirkkolaki (652/2023) 3 luku § 9, 21, 22 ja 23 sekä 10 luku § 15 ja 23. Kirkkojärjestys luku 3 § 29 ja luku 10 § 4.

Lisätiedot yliarkkitehti Edla Mäkelä, p. 050 591 7665, edla.e.makela@evl.fi

Päätösehdotus Kirkkohallitus myöntää Lopen seurakunnalle kirkkolain mukaisen luvan Lopen kirkon sisätilojen sekä pääsisäänkäynnin luiskan muutokselle Arkkitehtitoimisto Hanna Lyytinen Oy:n laatiman 31.11.2023 päivätyn AR103-01.1 Luonnos Pohja 1.krs 1:200 käyttösuunnitelman sekä siihen liittyvien tarkempien suunnitelmien mukaisesti. Museoviraston lausunnossa esitettyjä

21.03.2024

Kirkkohallitus - Virastokollegio

huomioita ja ohjeita tulee noudattaa. Tämä päätös on pidettävä seurakunnassa yleisesti nähtävänä kirkkolain 10 luvun 23 §:n mukaisesti. Muutos voi edellyttää myös maankäyttö- ja rakennuslain mukaista lupaa, joka seurakunnan tulee hakea rakennuslupaviranomaiselta.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Ote Lopen seurakunta ja Museovirasto, tiedoksi Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli.

Kirkkohallitus - Virastokollegio

21.03.2024

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä siitä kirjallisen oikaisuvaatimuksen kirkkohallituksen täysistunnolle.

Oikaisuvaatimuksen voi tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti ja siitä on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- päätös, johon oikaisua vaaditaan
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusajan kuluessa kirkkohallitukselle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki

Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi

21.03.2024

Kirkkohallitus - Virastokollegio

Kirkkohallituksen viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.30–16.15.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä kirkkohallituksessa oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen voi tuoda virastoon, lähettää postitse tai sähköisesti.

Sähköisen viestin katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimus toimitetaan omalla vastuulla.